



T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 27/11/2024 09:16
Sayı: E-120.07.03-1537095
100
TÜRKİYE CUMHURİYETİNİN YÜZÜNCÜ YILI

7/16551 Gk 16

ACELE

Sayı : E-72079556-610-13697969

Konu : Soru Önergeleri (7/16551)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 02.10.2024 tarihli ve 1503002 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Tekirdağ Milletvekili Sayın Cem AVŞAR tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/16551 Esas Numaralı yazılı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek: 7/16551 Cevap Metni (4 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: EEF2FA84-0C2B-4876-894A-FAF59520A86F

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys>

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA

KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr

Bilgi için: Aynur İLHAN ÇAK

Sosyal Çalışmacı

Telefon No: (312) 705 73 30



Tekirdağ Milletvekili Sayın Cem AVŞAR'a Ait 7/16551 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni

2013 yılında AFAD tarafından çıkarılan Türkiye Afet Müdahale Planı (TAMP) kapsamında “Afet ve acil durumda, Psikososyal Destek Hizmeti koordinasyonu sağlamak” ve “Aynı Bağış Depo Yönetimi ve Dağıtım Çalışma Grubu faaliyetlerinin yürütülmesini sağlamak” görevleri Bakanlığımıza verilmiştir.

Bu görevler kapsamında 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli meydana gelen birey, aile ve toplum üzerinde maddi ve manevi kayıplara sebep olan iki büyük deprem afetinin ardından Bakanlığımızca yürütülen çalışmalara aşağıda ver verilmiştir.

Afet ve acil durumlarda psikososyal destek çalışmalarının koordinasyonunu sağlayan Bakanlığımız gerek deprem illerinde gerekse diğer illerde yani 81 ilimizde psikososyal destek ekipleri seferber edilerek 4,9 milyon vatandaşımıza psikososyal destek sunmuş ve sunulmaya devam edilmektedir.

Afet bölgesinde Bakanlığımızca kurum bakımı hizmeti verdiğimiz 2.610 çocuk, kadın, engelli, yaşlı vatandaşımızı farklı illerdeki daha güvenli kuruluşlarımıza nakli gerçekleştirilmiştir.

Bakanlığımızca yakınlarına ulaşamayan, kimliksiz olan veya kendini ifade edemeyen, hastanelerde tedavisi devam eden çocuklar süreçte yakından takip edilmiş, tedavisi tamamlanan çocuklar Bakanlığımız çocuk bakım kuruluşlarında korunma ve bakım altına alınmıştır.

Afet nedeniyle ailesinden ayrı düşmüş/refakatçisi olmayan 1.912 çocuğumuz için yapılan, kimliklendirme ve rehberlik, danışmanlık hizmetleri sonucunda 1.879 çocuğumuz ailesine/aile yakınlarına teslim edilmiştir.

Bakanlığımız koordinasyonunda oluşturduğumuz işaret dili tercümanlarından oluşan ekipler işitme engelli bireylerin ihtiyaçlarının karşılanması için sahada çalışmalara katılmıştır.

Deprem bölgesinde çadırlarda barınan bakıma ihtiyacı olan engelli ve yaşlı vatandaşlarımız korunma ve bakım altına alarak farklı illerdeki kuruluşlarımıza yerleştirilmiştir.

Afetten etkilenen vatandaşlarımızın afet bölgesinde ve tahliye edilmiş oldukları illerde acil ve temel ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla 1 milyar 850 milyon TL kaynak aktarılmıştır.

Sahada kurumsal ve bireysel bağışların kabul edildiği ve dağıtımların koordine edildiği 72 ulusal aynı bağış ve 16 uluslararası aynı bağış deposu kurulmuştur. Hâlihazırda 8 depomuzda aynı bağışlar kabul edilmekte ve afet bölgelerine sevkiyatın takibi yapılarak dağıtımları titizlikle devam etmektedir.

Deprem bölgelerinde 206, deprem bölgesi dışındaki illerde ise 94 sosyal market kurulmuştur. Hâlihazırda faaliyetlerine devam eden 5 sosyal market bulunmaktadır.

Deprem bölgesinde 14 mobil sosyal market tırı faaliyete geçirilmiştir. 30.06.2023 tarihi itibarıyla faaliyetleri sonlandırılmıştır.

46 binden fazla yardım tırı aynı bağış depolarımıza ulaşmış ve depremzede vatandaşlarımıza ulaştırılmıştır.

27 kadın giyim ve bebek bakım çadırı ile faaliyetlerimizi yürüterek depremzede vatandaşlarımızın ihtiyaçları karşılanmıştır.

Hava taşıtları aracılığı ile de aynı bağışlarımızın afet bölgelerine ulaşımını sağlanmıştır.

6-7 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli depremlerin ardından koruyucu ve önleyici faaliyetler kapsamında erken yaşta ve zorla evliliklerle mücadele il eylem planı Adana, Adıyaman, Elazığ, Osmaniye, Malatya, Batman illerinde İl Eylem Planları hazırlanmıştır. Böylece erken yaşta ve zorla evliliklerle mücadele il eylem planı yaygınlaştırılan il sayısı 29'a ulaşmıştır.

Kadınların hem becerilerini geliştirebileceği, hem ailelerinin ihtiyaçlarını karşılayabileceği, hem de depremin olumsuz etkilerinden kurtularak meşgul olabilecekleri "Kadın Kooperatifleri İş Atölyesi" adıyla alanlar oluşturulmuştur.

Otizm Spektrum Bozukluğu olan bireylerin deprem afeti dolayısı ile artan problem davranışlarının, takıntılarının ve otizm belirtilerinin kontrol altına alınabilmesi için sakinleşebilecekleri ve dikkatlerini toplayabilecekleri eğitim materyallerine, eğitici oyuncaklara ve bazı teknolojik cihazlara ihtiyaçları olduğunun tespit edilmesinin ardından otizmlili bireylerin konteyner kentlerde yeni yaşantılarına ve ortamlarına uyumunu kolaylaştırma çalışmalarımız başlamıştır.

Bakanlığımız, sivil toplum kuruluşlarıyla yaptığı işbirliği ve protokoller kapsamında, 11 ilde depremde etkilenen 0-18 yaş arasındaki otizmlili çocukları ve ailelerini ivedilikle tespit etmiştir. Otizmlili çocukların ihtiyaçları doğrultusunda hazırlanan eğitim materyalleri, eğitici oyuncaklar ve teknolojik cihazlar (tablet, powerbank ve kulaklık) kit haline getirilerek deprem bölgesindeki 2700 çocuğa ulaştırılmıştır. Ayrıca ailelere bu aşamada psikososyal destek hizmeti sağlanarak saha uzmanlarımız tarafından ihtiyaçları doğrultusunda danışmanlık ve yönlendirme hizmeti sağlanmıştır.

65+ Yaş Yaşlı Hakları Derneği ile yürütülen iş birliği faaliyetleri kapsamında; Kahramanmaraş, Adıyaman ve Hatay illerimizdeki konteyner kentlere, toplam 60 adet engelli ve yaşlı bireylerin kullanımına uygun tuvalet ve banyo kurulumu gerçekleştirilmiştir.

Konteyner kentlerde yaşamını sürdüren ve Bakanlığımızın evde bakım yardımından faydalanan engelli ve yaşlı vatandaşlarımızın yaşam standartlarını yükseltmek amacıyla UNICEF iş birliğinde Adıyaman iline 150 adet, Hatay iline 300 adet ve Kahramanmaraş iline 150 adet olmak üzere toplamda 600 adet klozete uyumlu engelli banyo/ tuvalet sandalyesi tedarik edilmiştir. Çeşitli konteyner üreticisi firmaların imalatlarının erişilebilirlik standartlarına uygunlukları Bakanlığımız teknik personellerince üretim tesislerinde yerinde kontrol edilerek, teknik raporlar hazırlanmış ve firmalara teknik destek sağlanmıştır.

Deprem sonrasında ortaya çıkan konut ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik çalışmalara Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından başlandığının duyurulması üzerine yapılan resmi yazışma ile tasarlanan konut projelerinde her bir bağımsız bölümde ve tüm ortak alanlarda, bina yakın çevresinde, eğitim ve sağlık yapıları ile sosyal amaçlı tesislerde Planlı Alanlar İmar Yönetmeliğinde yer alan erişilebilirlik ölçü ve ölçütlerine uygunluk sağlanması gerektiği; projelerde Bakanlığımızca yayımlanan Erişilebilirlik Kılavuzundan faydalanılabileceği ve ihtiyaç duyulması halinde Bakanlığımız tarafından teknik bilgi desteği sağlanabileceği belirtilmiştir.

Toplu Konut İdaresi Başkanlığı ile yapılan resmi yazışmada afet sonrası iyileştirme sürecinde oluşturulan tüm yapılarda erişilebilirlik ölçü ve ölçütlerine uygunluk sağlanması ve yaşlı ve engelli bireylerimiz için erişilebilir sosyal alanların planlanması hususu belirtilmiştir.

Bakanlığımız ile Down Sendromu Federasyonu iş birliğinde özel gereksinimi (down sendromu, otizm spektrum bozukluğu, serebral palsy, zihinsel engelli vb.) olan çocuk ve

gençlerin ailelerinin rahatlatılması, bu bireylere gün içerisinde nitelikli eğitim ve becerilerine uygun çeşitlendirilmiş olanaklar sunulması, bu sayede depremden etkilenen ailelerin desteklenmesini amaçlayan “Melek Yüzler Mola Evleri” Projesi kapsamında deprem bölgesinde 6 Mola Evi açılmıştır. “Mola Evi” adı altında hizmet veren bu merkezler deprem bölgesinde bulunan down sendromlu bireyler başta olmak üzere, benzer zihinsel engel türlerine sahip çocuk ve gençler ile ailelerin sosyal hizmet ve sosyal destek ihtiyacının karşılanarak, sosyal hayata katılımlarının sağlanması açısından büyük önem taşımaktadır. Bir sosyal içerme model projesi olan “Mola Evleri” ile deprem sonrası sosyal hayatın kesintiye uğramadan normalleşerek devam etmesinin desteklenmesi amaçlanmıştır.

Bakanlığımız koordinasyonunda; Bakanlığımız bünyesinde görevli işaret dili tercümanları ile farklı sivil toplum kuruluşları ve bireysel gönüllü işaret dili tercümanlarından oluşan 120 kişilik ekip, depremin ilk gününden itibaren işitme engelli depremzedelerle daha hızlı iletişim kurmak, ihtiyaçlarını karşılamak üzere sahada çalışmalara katılmıştır.

Bakanlığımız ve Uluslararası Göç Örgütü, Dünya Sağlık Örgütü iş depremde görev yapan personele “yas danışmanlığı”, “Sorun Yönetimi ve Fazlası Programı Uygulayıcı Eğitimi”, Sorun Yönetimi ve Fazlası Uygulayıcı Eğitimi”, “Psikolojik İlk Yardım Eğitici Eğitimi”, “Kendi Kendine Yardım ve Fazlası Uygulayıcı Eğitimi” gerçekleştirilmiş ve süpervizyonlar uygulanmıştır.

UNICEF iş birliğinde Depremzede Çocuklar İçin Acil Durum Programı kapsamında toplam 20 ilde çocukların risk ve ihtiyaçlarını tespit etmek üzere Çocuklar Güvende Ekipleri ilave personel istihdamı yapılarak desteklenmiştir.

Deprem bölgesinde bulunan çocukların desteklenmesi ve onların iyi olma hallerini gözeten ve akranları ile zaman geçirmelerini destekleyen güvenli alanlar oluşturmak amacıyla sivil toplum kuruluşları işbirliğinde Kahramanmaraş ve Hatay’da Çocuk Yaşam Merkezleri faaliyete geçirilmiştir.

36 ay sürede UN Women iş birliğiyle 2025 yılı ilk döneminde başlatılması planlanan “Depremden Etkilenen Bölgede Kadınlara Yönelik Şiddete Karşı Önleyici ve Koruyucu Hizmetlerin Yeniden Yapılandırılması ve Güçlendirilmesi Projesi” ile 2025 yılının ilk döneminde 4 kadın konukevi inşa edilmesi planlanmaktadır.

Deprem bölgesinde zarar gören kuruluşların tadilatları ile yatırım programında yer alan kuruluşların tamamlanması yönünde çalışmalar sürdürülmektedir.

Kahramanmaraş merkezli depremler bölgesinde 2024 yılı için “2 İhtisas Çocuk Evleri Sitesi, 1 Huzurevi, 2 Kadın Konukevi, 1 Sosyal Hizmet Merkezi+ İl Müdürlüğü” inşaat projeleri devam etmektedir.

Kahramanmaraş merkezli depremler bölgesinde 2024 yılı için “1 Engelli Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi, 2 Huzurevi, 1 Kadın Konukevi, 1 Sosyal Hizmet Merkezi+İl Müdürlüğü, 12 Sosyal Hizmet Merkezi” Etüt-Proje çalışmaları devam etmektedir.

Bakanlığımız, AFAD ve Ahbap Derneği katkılarıyla Gaziantep’in Nurdağı ve Malatya’nın Battalgazi ilçelerinde ihtiyaç sahipleri için inşa edilen 404 deprem konutunun dağıtım kura yöntemi ile yapılmıştır.

Sahada halen aktif bir şekilde vatandaşlarımıza destek olmaya devam edilmektedir.

Diğer taraftan 81 ilimizde bulunan sosyal hizmet merkezleri aracılığıyla vatandaşlarımıza sunulan koruyucu önleyici nitelikteki eğitim ve danışmanlık hizmetleri bağımlılıkla mücadelede önemli rol üstlenmektedir. Aile Eğitim Programı (AEP) ve Yeşilay iş

birliğindeki Türkiye Bağımlılıkla Mücadele (TBM) Eğitimleri kapsamında genęleri kapsayacak Şekilde bağımlılık ile mücadelede farkındalık eğitimleri verilmektedir. Bakanlığımızca başlatılan Sosyal Uyum Süreci Danışmanlığı kapsamında, bağımlılıkla mücadele alanında 18 yaş üzeri bireylere, ailelerine ve yakınlarına ihtiyaç duydukları rehberlik ve danışmanlık hizmetlerinin standartları belirli Şekilde gündüzlü bir hizmet modeli aracılığıyla sunulması hedeflenmektedir. Ayrıca, Ailenin Korunması ve Güçlendirilmesi Vizyon Belgesi ve Eylem Planında (2024-2028) yer alan “Türkiye Bağımlılıkla Mücadele Programı ve Aile Eğitim Programı kapsamında genęlere ve ailelerine kötü alışkanlıklar, bağımlılık, dijital kumar ile oyun bağımlılığı konusunda bilgilendirici eğitimler düzenlenmesi”, “Koruyucu hizmetler kapsamında, ruh sağlığı, bağımlılık sorunları yaşayan kişilerin aileleri/bakım verenleri başta olmak üzere destek programları yaygınlaştırılması” faaliyetleri kapsamında ilgili kurumlar tarafından ęalıřmalar yürütülmektedir.